

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ
ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΑΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΕΝ ΤΩ· ΜΟΥΣΕΙΩ· ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ*

102

*Επιστολὴ τοῦ Μητροπολίτου Ἡρακλείας Διονυσίου πρὸς τὸν Μητροπολίτην Κρήτης Μελέτιον, σχετικὴ μὲ τὸν διακανονισμὸν τῶν λογαριασμῶν μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς Ἐφορικῆς Κάσσης. (Ὀκτώβριος 1836) ¹.

*Ἄριθ. Χειρ. Μ. Η. 161. Ἐπὶ διφύλλου λεπτοῦ χάρτου μὲ ὑδατίνας γραμμὰς καὶ ψηφία N.B. Διαστ. 0,35×0,25 μ. Τὸ κείμενον ἐπὶ τῶν δύο πρωτῶν σελίδων. Ἐπὶ τῆς τελευταίας: «Τῷ πανιερωτάτῳ καὶ ἐν χριστῷ ἡμῖν λίαν ἀγαπητῷ ἀδελφῷ καὶ περισπουδάστῳ ἀγίῳ Κρήτης κυρίῳ Μελετίῳ ἀσπασίως». Δι’ ἄλλης μελάνης καὶ γραφῆς: «1836 κα’ Ἰανουαρίου ἐλήφθη Ἡρακλείας». Σφραγὶς ἐπ’ ἔρυθροῦ ἰσπανικοῦ κηροῦ μὲ οἰκόσημον ἀετοῦ ἐν μέσῳ κλάδου μὲ στέμμα ἄνω καὶ τὰ ψηφία ΗΡ ΚΛ ΔΙ ΝΣ. Κατάστασις διατηρήσεως σχετικῶς καλὴ πλὴν φθορᾶς ἐξ ὑγρασίας κατὰ τὰ ἄκρα τῶν φύλλων.

† Τὴν περισπούδαστον ἡμῖν πανιερότητά της ἀδελφικῶς ἐν κυρίῳ κατασπαζόμενοι ἡδιστα | προσαγορεύομεν.

† Καὶ κατὰ τὴν ΙΗην τοῦ παρελθόντος 7βρίου Μηνὸς τῇ ἐγράψαμεν, ἀποκριθέντες εἰς τὸ | ἀπὸ κβας τοῦ Ἰουνίου ἀδελφικόν της συμπερικλείσαντες δὲ καὶ δύω πατριαρχικὰς ἐπι | στολὰς διὰ τὴν εἰς τὰ Σχολεῖα τῆς ρεθύμνης ἀποφασισθεῖσαν βοήθειαν παρὰ τῆς | παναγιότητός του ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐπισκοπῇ ταύτῃ κειμένων ίερῶν σταυροπηγακῶν | Μοναστηρίων. καὶ ἐλπίζομεν ἄχρι τοῦτο, ὅτι περιῆλθεν ἐκεῖνο τὸ πρὸς αὐτὴν ἀδελφικόν | μας μετὰ τῶν συμπερικλείστων ἐπιστολῶν, εἰς χεῖράς της ἀσφαλῶς, ὡς σταλὲν διὰ | τοῦ ἐνταῦθα διατρίβοντος Κ! Ἰω(άννου) Πειρίνου, καὶ ἐξακολουθήσεται, ὡς ἐν αὐτῷ τῇ προτρε | πόμεθα. ἥδη δὲ ἐπερωτῶντες τὰ περὶ τῆς ποθητῆς ἡμῖν ὑγείας της, τῇ δηλοποι | οῦμεν, ὅτι τῆς ἐφοριακῆς Κάσσης διαλυθείσης, κατὰ Συνοδικὴν κοινὴν διάγνωσιν | καὶ τῶν ἐφοριῶν τῶν ἀποδημούντων ἀδελφῶν διαδοθησῶν κατ’ ἀναλογίαν τοῖς | ἐνδημοῦσιν ἐξ Γέρουσιν, ἀνετέθη εἰς ταύτην τὴν ἀναλογίαν κατὰ Συνοδικὴν | ἀπόφασιν καὶ ἡ ἐφορία τῆς πανιερότητός της μετὰ τῶν ἐπισκόπων της σὺν [πᾶσιν] | ἡμῖν,

*) Συνέχεια ἐκ τῆς σ. 154.

ἐπὶ τῷ προστατεύειν, καὶ ὑπερασπίζεσθαι πασῶν τῶν συμπιπτουσῶν [ὑπο] | θέσεων αὐτῶν, τοῦδε δὲ οὐδόλως ἀμφιβάλλομεν, διὰ χαρᾶς πρόξενον ἔγέν[ετο καὶ] | τῇ ἀγάπῃ τῆς, ὡς καὶ ἡμῖν. ἀγκαλὰ ἡμεῖς καὶ πρότερον δὲν [ἔλείψαμεν] τοῦ νὰ ὑπερασπιζόμεθα τῶν ὑποθέσεών της, καὶ ἥδη πολὺ πλείω [ἔξομεν] | νῦν τὴν ὑπὲρ τῶν ὑποθέσεών της φροντίδα. ἐλάβομεν τὸ ἐκ τῆς ἐφορικῆς [Κάσσης] | βιλάντζο τῆς μετ' αὐτῆς ληψοδοσίας της, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ [.] | λῆγον μέχρι τῆς λαῆς τοῦ Αὐγούστου, διε ἔγένετο ἡ διάλυσις καὶ [τοῦτο] | τῇ ἀποστέλλεται ἐσωκλείστως τῷ παρόντι μας, καὶ βλέπει δρείλουσα [ἐκ τῆς μερί] | δος τῆς δοσοληψίας της γρόσια 3536·15: τὰ δποῖα ἐμετρήθησαν παρ' ἡμῶν [εἰς τὴν] | Κάσσαν ἥδη, καὶ μένει νὰ μᾶς τὰ ἐμβάση διὰ νὰ μὴ δοκιμάζῃ [ζημίας] | πλησιάζουν δὲ καὶ αἱ διανομαὶ τῶν αὐλικῶν διαφόρων τῶν ἐπισκόπων, τοῦ τε ἁγίου [Κυδω]νίας | καὶ Κισσάμου, καὶ τοῦ ἁγίου Ἀρκαδίας, συμποσούμένων ὑπὲρ τὰς ἐπτὰ [.] | τῶν δποίων τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀποστολὴν πρέπει νὰ προβλέψῃ ἐγκαίρως διὰ νὰ μὴ | δοκιμάζωμεν ἡμεῖς μὲν δυσκολίας, ἡ ἀγάπη της δέ, καὶ οἱ ἐπίσκοποί της ζημίας | προερχομένας ἐκ τῶν τόκων. καὶ πάλιν παρὰ πόδας νὰ φροντίσῃ περὶ | τῆς ἀποστολῆς πρὸς ἡμᾶς τῶν κατὰ Ἱανονάριον αὐλικῶν διαφόρων τῆς πανιε | ρότητός της, καὶ τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων, καὶ τὰ ζητομηδία πάντων. νὰ μᾶς | στείλῃ δὲ μίαν καταγραφὴν τῶν αὐτόθι εὑρισκούμένων αὐλικῶν δμολογιῶν τῆς τε | θεοσώστου ἐπαρχίας της, καὶ τῶν ἐπισκοπῶν, ἡλλαγμένων τε, καὶ ἀναλλάγων, τῶν δποίων τὰ | διάφορα πληρώνονται εἰς τὰ αὐτόθι, μὲ τὰ ὄντα καὶ Κεφάλαια. πρὸς τούτους δὲ | καὶ τοὺς ξεπεσμούς, τοὺς δποίους ἔκαμεν δσον ἡ πανιερότης της, τόσον καὶ οἱ ἐπίσκοποι ἀπὸ | τὴν ὁῆξιν τῶν δεινῶν, καὶ αὐτῶν τῶν διὰ ξεπεσμὸν σχισθεισῶν δμολογιῶν μὲ τὰ ὄντα, | νούμερα, καὶ κεφάλαια διὰ νὰ κάμωμεν τὴν προσήκουσαν ἐξακρίβωσιν εἰς τὸ περὶ τοῦ | σωζομένου χρέους τῆς τε ἐπαρχίας της, καὶ τῶν ἐπισκοπῶν της Κεφαλαίου. ἔτι δὲ νὰ μᾶς | φανερώσῃ καὶ ἀν τῇ ἐλείπονται ἐξηργυρωμέναι δμολογίαι, ἡ τῆς ἐπαρχίας της, ἡ τῶν | ἐπισκοπῶν, τῶν δποίων τὴν πληροφορίαν ἡμπορεῖ νὰ λάβῃ ἀπὸ τὰ σταλέντα ἀνὰ | χεῖράς της βιλάντζα, καὶ ποίων ἀριθμῶν, δνομάτων, καὶ Κεφαλαίων, διὰ νὰ τὰς ζητήσω | μεν ἀπὸ τῆς Κάσσης, καὶ λαβόντες, νὰ τῇ τὰς ἀποστείλωμεν. ἡ ἀγάπη της δέ, | θαρρούντως τε, καὶ ἐλευθέρως, θέλει διευθύνεται πρὸς ἡμᾶς περὶ παντοίας ὑποθέσεώς της |, [καὶ ἂς εἶναι] πεπεισμένη, διὰ ἔξει ἡμᾶς προθύμους καὶ ἐνθέρμους ἀντιλήπτιος εἰς τὰς εὐλογο | σφαγεῖς, καὶ δικαίας της ἐξαιτήσεις. ταῦτα ἀδελφικῶς, καὶ ἐξαιτούμενοι τὴν ἄκραν | αὐτῆς εὐζωῖαν θεόθεν, μένομεν.

τῇ ιδη 8/βρίον ,αωλστ'

τῆς περισπουδάστον ἡμῖν πανιερότητός της
 ἀγαπητὸς ἐν χριστῷ ἀδελφὸς
 καὶ πρόθυμος
 τὸ δὲ Ἡρακλείας Διονύσιος

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

¹⁾ Ἐκ παραδρομῆς ὁ κ. Ζακυνθηνὸς σημειοῦ ἐν Ε.Κ.Σ. τόμ. Β', σ. 518 ὡς
 χρονογογίαν τοῦ ἐγγράφου τὸ ἔτος 1838.

103

Ἐπιστολὴ τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ ἀρχιερέων πρὸς τὸν Μητροπολίτην Κρήτης Μελέτιον, σχετικὴ μὲ τὴν γενομένην ἐπίπληξιν ἀμαρτήσαντος καὶ νῦν ἐπανακάμπτοντος πρεσβύτου. (Απρίλιος 1838).

Ἄριθ. Χειρ. Μ. Η. 142. Ἐπὶ διφύλλου χάρτου μὲ ὑδατίνας γραμμάς, ψηφία A F C καὶ κυανθίσκους, διαστ. $0,32 \times 0,22$ μ. Τὸ κείμενον ἐπὶ τῆς πρώτης σελίδος. Ἐπὶ τῆς ὄπισθίας: «Τῷ Πανιερωτάτῳ καὶ Θεοπροβλήτῳ Μητροπολίτῃ ἀγίῳ Κρήτης κ(υρί)ῳ κ(υρί)ῳ μελετίῳ· τῷ ἐν χ(ριστ)ῷ ἡμῖν ἀγαπητῷ ἀδελφῷ. ἀσπασίως». Δι' ἄλλης χειρός ἄνω: «τῶν Ἱερουσαλήμ ἀρχηρέων». Σφραγὶς ἐξ ἐρυθροῦ κηροῦ δυσδιάκριτος. Κατάστασις διατηρήσεως καλή.

»Τὴν περιπόθητον ἡμῖν ἀδελφικὴν αὐτῆς πανιερότητα ἐν ἀγίῳ φιλήματι | περιπινσόμενοι κατασπαζόμενα σὺν τῷ Χ(ριστ)ὸς Ἀνέστη | καὶ ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

† Ἐδεξάμεθα τὸ περιπόθητον ἡμῖν αὐτῆς ἀδελφικὸν περιχαρῶς, καὶ ἀνέγρω | μεν, καὶ ἐπέγνωμεν. λόγοις δὲ (πν(ευματ)ικοῖς χρησάμενοι πρὸς τὴν | κωφότητα αὐτοῦ τὴν κατ' ἀμφω, ἐν μέρει ἐγένετο ἡμῖν εὐήκοος. ἐπεδεί | ξατο μετάγοιαν θεομήν. καὶ ἔκαμε τῆς ἀμαρτίας ἀποχήν, δακρυό | δροῶν ὡς δ Πέτρος. ἐδέξατο καὶ τὸν κανόνα τὸν πρόσφορον.

προσχόντες οὖν εἰς ταῦτα, βλέποντες δὲ ἐτέρωθεν τὸ προβεβηκὸς τῆς | ἡλικίας καὶ τὴν θαλασσοπλοΐαν ἐφωδιάσαμεν αὐτὸν τοῖς ἀχράντοις | τοις μυστηρίοις, ἐπειπόντες τὸν τοῦ Σ(ωτῆρ)ος ἡμῶν λόγον σωτηριώδεστατον· | τὸν ἐρχόμενον πρός με, οὐ μὴ ἐκβάλλω ἔξω. ἢδη δὲ ἐπιστρέφοντα πρὸς τὴν κυριαρχικὴν αὐτῆς πανιερότητα χρήσεται τοῖς | προσήκουσι καταδέσμοις ἐπιπάσσουσα εὐαγγελικῶς ἔλαιον καὶ οἶνον, | ἵνα κερδήσωμεν ψυχὰς ἀπολλυμένας: διδάξω ἀνόμοις τὰς | ὅδούς σου, κατὰ τὸν προφήτην, τοῖς παρανομοῦσι λέγων μὴ παρανομῆτε.

τὰ δὲ ἔτη αὐτῆς εἰεν παρὰ θεοῦ πλεῖστα καὶ πανευφρόσυνα.

τῆς περιποθήτου ἡμῖν ἀδελφικῆς αὐτῆς Πανιερότητος

ἀωλη: Ἀπριλίου ζ:

"Ολως πρόθυμοι εἰς τὸν δρισμούς της

» 'Ο ταπεινὸς μητροπολίτης πέτρας μισαήλ, ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Ναζαρὲτ δοσίθεος, | καὶ ὁ ταπεινὸς ἀρχιεπίσκοπος λύδδης κύριλλος. Οἱ ἐπίτροποι | καὶ οἱ λοιποὶ τῆς συνόδου.

104

*Επιστολὴ ὑπογραφομένη Γαβριὴλ πρὸς τὸν Μητροπολίτην Κρήτης Μελέτιον σχετικὴ μὲ τὸν διακανονισμὸν τῶν πρὸς τὴν Ἐφορικὴν Κάσσαν χρεῶν, (Ἰούλιος 1839).

*Ἀριθ. Χειρ. Μ. Η. 151. Ἐπὶ διφύλλου κοινοῦ χάρτου, διαστ. $0,36 \times 0,22$ μ. Τὸ κείμενον ἐπὶ τῆς προσθίας σελίδος. Τὸ ὑστερόγραφον λοξῶς ἀριστερὰ γεγραμμένον. Ἐπὶ τῆς ὅπισθίας: «Τῷ Πανιερωτάτῳ καὶ ἐν χ(ριστ)ῷ μοι Σεβασμιωτάτῳ Πατρὶ καὶ Δεσπότῃ ἄγιῳ Κρήτης κυρίῳ κ(υρί)ῳ Μελετίῳ. προσκυνητῶς. Εἰς Κρήτην». Σφραγὶς ἐπ' ἐρυθροῦ κηροῦ κατὰ τὸ πλεῖστον καταστραφεῖσα. Κατάστασις διατηρήσεως σχεδὸν καλή. Φθοραὶ μικραὶ καὶ ὀπαὶ ἐκ κτυπημάτων.

† Τὴν Σεβασμίαν μοι πανιερότητά της ταπεινῶς προσκυνῶ μετ' εὐλαβείας κατασπαζόμενος | τὴν πανίερόν της δεξιάν.

† Τοιῶν πρὸς αὐτὴν γραμμάτων γεγραμμένων κατὰ τὴν λην Μαΐου, τὴν θην Ἰουνίου, καὶ | τὴν ιδην τοῦ αὐτοῦ ἀποτυγχάνω εἰς δεῦρο Δεσποτικῆς μοι αὐτῆς ἀπαντήσεως, | καὶ ἀπορῶ διὰ τὴν παράτασιν τῆς σιγῆς της, ἐν ᾧ ἀναγκαίως ἔπρεπε | δοσον τάχιστα νὰ μοὶ ἀποκριθῇ, δι' οὓς ἔξενθετον λόγους. Ἡδη δὲ καὶ τὰ τὴν γην τοῦ ἥδη ίσταμενον ἐνεχειρίσθη μοι τὸ ἀπὸ κεῆς Μαΐου μηνολο | γούμενον πρὸς με εὐχετικόν της, ἔχον συμπερικλείστως γράμμα πρὸς τὸν | ἄγιον Ἰωαννίνων, (ὅπερ ἐστάλη πρὸς τὴν πανιερότητά του διὰ τοῦ ἐφόρου του) ἐξ οὗ | εὐαγγελισθεὶς τὰ τῆς πανιέρου μοι ἀγαθῆς της ὑγιείας, ἥσθην ἀπὸ καρδίας. | εἶδον δὲ καὶ τὰ ἐνσημειούμενα αὐτῷ, καί, διι κατὰ πόδας θέλει ἐμβάσει χρή | ματα, τὰ δποῖα εἰσέτι οὐκ ἴδον, καὶ περιμένω ἀνυπομόνως, διότι στενοχω | φεῖται τὰ μέγιστα ἡ Κάσσα ὑπὸ χρηματικῶν ἀναγκῶν. κατὰ τὴν | ἐπιταγήν της, στέλλεται ἐν παγοῦρι μολύβδινον πλῆρες ἄγιου Μύρου, | στέλλονται καὶ ἐπιτὰ βαθμολογίαι διά τε τὴν πανιερότητά της, καὶ διὰ τὸν | ἐπισκόπους, δωρεὰν παρὰ τῆς ἐκκλησίας. περιμένω δὲν ἀπάντησιν | Δεσποτικήν της, δοσον τῶν προλαβόντων, τόσον καὶ τοῦ ἀνὰ χειράς της | καὶ ὑποσημειοῦμαι μὲ βαθύτατον σέβας αωλθῷ Ἰουλίου ιεπ Τῆς Σεβασμίας μου πανιερότητός της

νίδος ἐν χ(ριστ)ῷ

καὶ δοῦλος προθυμότατος

† ὁ Γαβριὴλ

ἄν δὲν ἐμέτρησε τὰ τῆς φιλοτιμίας, καὶ τὰ τῶν ἐτησίων τῶν | σταυρο-

πηγιακῶν Μοραστηρίων εἰς τὸν ἥγονον τῆς | γωνιᾶς, κατὰ τὴν προ-
λαβοῦσαν διαταγὴν τῆς | ἐκκλησίας, πρέπει νὰ ἐμβάσῃ αὐτὰ ἐνταῦθα |
καθὰ τῇ προέγραφον ἔξαπαντος, ώσαύτως | καὶ χρήματα διὰ τὰ εἰς τὴν
Κάσσαν τῶν | ἐφορειῶν τοῦ σεβαστοῦ μοι διφειλόμενά της | νέα, καὶ
παλαιά.

105

Καταγραφὴ τῶν πατρικῶν πραγμάτων τοῦ Μητροπολίτου Κρήτης Με-
λετίου.

*Αριθ. Χειρ. Μ. Η. 155. *Ἐπὶ μακροῦ καὶ στενοῦ διφύλλου, διαστ. 0,44×
0,16 μ. μὲ νδατίνας γραμμὰς καὶ σημεῖα (στοιχεῖα *P C* καὶ χυαθίσκους).
Τὸ κείμενον ἐπὶ τῶν τεσσάρων σελίδων. Κατάστασις διατηρήσεως καλή.

Καταγραφὴ τῶν πατρικῶν πραγμάτων | τοῦ ἀοιδήμου Μητροπολί-
του Κρήτης Μελετίου.

Σελ. 1.

1. Ἀνθολόγιον	1. τῶν ἡθικῶν ἡ δύναμις μεγαλό-
1. ὁρολόγιον	σωμος—
1. τετραενάγγελον	1. ψαλτήριον—
1. ἀπόστολος	1. Χρυσάνθου νοταρᾶ σφαιρικὸν—
1. γραμματικὴ Βησαρίωνος—	1. Συνταγμάτιον Χρυσάνθου Ἰε-
1. μεγάλη φυλάδα—	ροσολύμων—
1. χειρόγραφον περιεκτικὸν μεγα-
ληναρίων	1. Συλλογὴ τῶν Ἰερῶν συνόδων
δίτομος
1. Σῶμα κυριακοδόμιον παλαιὰ
ἔκδοσις	3. τόμοι τῆς Βυζαντίδος α'. ε'. ζ'.
1. Ὁδηγὸς ἀληθείας τοῦ Μαριδάκη	1. Συρίγου Ἰερομονάχον κατὰ καλ-
1. Τριάδιον—	βίνων—
1. Πεντηκοστάριον—	1. ψαλτήριον μέγα μετὰ εὐχῶν—
1. λόγοι πανηγυρικοὶ τοῦ Μαρι-
δάκη	1. Προσκυνητάριον τοῦ ἀγίου τά-
φου—
1. γραμματικὴ λασκάρεως—	1. Ἰρμηνία εἰς τὰς ἑπτὰ καθολικὰς
ἐπιστολὰς—
1. πατριάρχον Ἰεροσολύμων περὶ ^{τῆς ἀρχῆς τοῦ πάπα}	1. Συναξάριον τοῦ Ἀγαπίου—
1. περὶ καταλλαγῆς—	1. Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ χειρό-
1. Γερασίμου Χερσονήσου	γραφον.
1. Συναξάριον Μαξίμου Κυνθίρων	1. διδασκαλία τῆς ἐκκλησίας τῶν
γάλλων.
1. Συμεὼν Θεσσαλονίκης—	1. Ἰστορία τῶν δύο ἐτῶν—
1. εὐχολόγιον γραικολατινικὸν—	1. Διδασκαλία περὶ τοῦ Ἰεροῦ

θρόνου τῆς δώμης—	1. ἑρμηνεία τῶν πέντε κεφαλαίων
1. Ἰστορία τοῦ παρόντος πολέμου τεντάτομος	τῆς συνόδου
1. τράπεζα πνευματική—	1. Ὁδηγὸς ἀναστασίου—
1. ἕορτολόγιον—	2. τόμοι τύχαι τηλεμάχου—
2. τόμοι γραμματικὴ Γεωγραφικὴ	1. Ἰωάννου δαμασκηνοῦ περὶ δροδόξου πίστεως

Σελ. 2.

1. τόμος β' τῆς ἑβδομαδαρᾶς—	1. διδασκαλία περὶ τῶν ἑορτῶν—
1. λεξικὸν τοῦ Βλάχου—	1. ὁ μετανοῶν διδασκόμενος—
1. βίβλος μακαρίου Σκορδίλου—	1. ἄνθος χαρίτων—
1. Ἐγχειρίδιον Χρυσάνθου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων	1. νέον ἐπιστολάριον
1. προσκυνητάριον τῆς ἀγίας λαύρας—	25. φυλάδες ἀγίων, διαφόρου μεγέθους—
1. Βίος πέτρου τοῦ μεγάλου τόμος β'	1. εἰκόνα τοῦ ἀγίου Γεωργίου—
1. ἑρμηνεία τοῦ νέου νόμου—	1. ἐτέρα τῆς ἀγίας Εἰρήνης—
1. Γεωπονικὸν—	1. Γρηγορίου Διαλόγον—
1. Ἰστορία τῆς Κίνας τόμος β'.	1. Σφαλικτάριον μὲ τὴν βάτον καὶ ἄλλων ἀγίων
1. διδασκαλία τῆς πολεμικῆς ταξιῶν δόσσων.	1. εἰκόνα τοῦ ἀγίου Γοβδελαᾶ—
1. ἀραβικὸς χρονογράφος—	1. εἰκόνα τῆς ἀγίας τριάδος καὶ ἀγίου Χαραλάμπους
1. Ἀποθήκη τῶν παίδων τόμος α' β' καὶ γ'.	1. ἐτέρα ἡ σύλληψις τῆς ἀγίας ἄννης—
1. Ἰστορία τοῦ κριμίου τομ. α'. καὶ β'.	1. ἐτέρα τοῦ ἀγίου Στεφάνου—
1. Θεωρία χριστιανική—	1. ἐτέρα τῆς ἀγίας μαρώνης—
1. τὰ πάθη τοῦ χριστοῦ—	1. ἐτέρα Σάββα καὶ φανουρίου—
1. λόγοι πανηγυρικοὶ τοῦ Σκορδίλη	1. ἐτέρα γερασίμου τοῦ νέου ἀσκητοῦ—
1. παγκόσμιος ἴστορία τομ. α'.	1. ἐτέρα ἐλευθερίου καὶ στυλιανοῦ
1. παρακλητικὸν συνταγμάτιον—	1. ἐτέρα μὴ μοῦ ἅπτου—
1. Ἰστορία τῆς Ἑλλάδος—	1. μαγκάλι
1. δῶρα λογικὰ δαπόντε—	11. πιάτα μπογιαλίδικα διαφόρου μεγέθους—
1. θρησκεία τῶν Ἰουδαίων—	6. πιάτα φαλφουρένια—
1. Γρηγεντίου διάλογος—	3. κιασέδες φαλφουρένιοι—
1. Χρηστοπανηγυρικὸν—	6. κιασεδάκια πρόστιχα—
4. Προσκυνητάριον τοῦ μεγάλου Σπηλαίου—	8. πιάτες μεγάλες—
1. Εὐχολόγιον παλαιὸν	

Σελ. 3.

6. πιάτα διάφορα—	1. καρέκλα πετζένια—
3. ύάλινα πιάτα	2. μεντέρια μὲ 8 μαξελάρες—
5. παρδάκια ύάλινα—	2. τόμοι ἐκκλησιαστικής 'Ιστορίας μελετίου—
6. κοῦπες—	1. ταμεῖον δρυδοδοξίας
5. ποτήρια διάφορα—	2. ἔξηγησις τῶν ψαλμῶν τοῦ Δαβίδ
1. καλαμάρι μὲ σαμοννιτάνι—	1. ἐτυμολογικὸν μέγα—
10. φλιτζάνια φαλφονρένια—	1. ἔξηγησις τῶν τεσσάρων εὐαγγελιστῶν.
1. πιάτα κίτρινη—	4. τόμοι ἐγκυλοπαιδείας—
1. κιουλουκτάνι φαλφονρὶ—	1. ἀρμενόπουλος—
8. ποτίλιαις διάφοραις	1. ἔξηγησις τῆς λειτουργίας 'Ιερᾶς Κατήχησις N. Βουλγάρεως
2. φλιτζάνια πρόστιχα—	1. ἐξομολογιτάριον Νικοδήμου—
4. βάζα τοῦ γλυκοῦ—	1. πόρημα χρυσοῦν σαμουὴλ δαβὴ
2. τζουκαριέρες—	1. τύποι ἐπιστολῶν κορυδαλέως—
2. χαβανόζια—	9. βιβλιάρια διάφορα—
1. κανεβάτα μὲ 5 πότζες—	1. νέον λεξικὸν Γραικοτουρκικὸν—
1. δῖσκος κόκκινος—	1. ἡ θεία λειτουργία ἐρμηνευμένη
1. χιαμοννιάνι μεγάλον	1. ἐγχειρίδιον μαξίμου
2. ταυλάδες—	1. Συλλογὴ πάντων τῶν 'Ιερῶν καὶ θείων κανόνων
1. φανάρι	1. Στοιχεῖα φιλοσοφίας τομ. Γ'
1. πειρουνομάχαιρον μὲ παλαιὰν θήκην	1. ἀρμενόπουλος—
3. χουλιάρια ἀσημένια—	1. μπεζακτᾶς—
3. πειρούνια ἀσημένια—	2. πιθάρια παλαιά.
5. ζάλφια ἀσημένια	
1. σεντουκάκι μαρμαρένιον	
1. κιασεδάκι—	
1. τραπεζάκι μικρὸν	

Σελ. 4.

1. καπζαρόλα μὲ τὸ καπάκι της.	1. κουτάλα σηδερένια—
1. σουγιοῦ παλαιά.	1. κουζοῦ ταψὶ
1. φωκᾶς πακιδένιος	2. λεγκέρες δεύτερες—
1. χαβανάκι προύτζινον μὲ τὴν μάτζαν τον.	4. σαγάνια παλαιὰ—
1. τζερκέλι—	1. σούβλα—
1. μασσᾶ—	2. σκάρες
1. σατίρι—	1. κιουρένι τριπητὸν

φὰς τοῦ ἀποβιώσαντος μητροπολίτου Μελετίου, σχετικὴ μὲ τὸν διακανονισμὸν τῶν πρὸς τὴν Κάσσαν χρεῶν του. (Αὐγούστος 1840).

Ἄριθ. Χειρ. Μ. Η. 158. Ἐπὶ διφύλλου κοινοῦ χάρτου διαστ. $0,34 \times 0,22$ μ. Τὸ κείμενον ἐπὶ τῆς πρώτης σελίδος. Ἐπὶ τῆς τελευταίας: «*[Ταῖς ἐν] χ(ριστ)ῷ ἡμῖν προσφιλέσι θυγατράσι Κ!* Ἀνδριανῆ καὶ τῇ Κ! Μαρίᾳ, αὐταδέλφαις τοῦ ἀειμνήστου Κρήτης Κυροῦ Μελετίου, εὐχετικῶς. Εἰς Κρήτην». Σφραγὶς ἐπ’ ἑρμηνεῖον ισπανικοῦ κηροῦ μὲ τὰ στοιχεῖα ΗΡ ΚΛ ΔΙ ΝΣ καὶ θυρεὸν δυσδιάκριτον. Κατάστασις διατηρήσεως ὅχι καλή. Φθοραὶ ἔξ οὐρασίας, μάλιστα κατὰ τὰ σημεῖα πτύξεως.

† Ἐν χ(ριστ)ῷ ἡμῖν προσφιλεῖς θυγατέρας, αὐταδέλφας, τοῦ ἀειμνήστου | Κρήτης Κυροῦ Μελετίου, ἡ τε Ἀδριάνη, καὶ ἡ Μαρία. εὐχό | μενοι πατρικῶς τὴν τιμιότητά Σας ἐν ἀγίῳ πτ(εύματ)ι εὐλογοῦ- μεν. | ἐλάβομεν τὸ πρὸς ἡμᾶς, γράμμα Σας. καὶ εἴδομεν ὅσα ἐν | αὐτῷ ἐκθέιητε, λέγουσαι, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἔμεινεν ἐκ τῆς | περιουσίας τοῦ ἀειμνήστου αὐταδέλφου σας, οὐ τὴν ψυχῆν | κατατάξοι ὁ Κύριος ἐν Σκηναῖς δικαίων, ἐκτὸς ἐρὸς σταυροῦ | ἐγκεκοσμημένου μετὰ τιμίου ξύλου, τὸν δποῖον δίδετε διὰ | τὸ εἰς τὴν Κάσσαν τῶν ἐφορειῶν χρέος τοῦ Μακαρίτου. | ἀποκρινόμενοι τοίνυν Σᾶς δηλοποιοῦμεν, ὅτι ἡ Κάσσα ἔχει | νὰ λαμβάνῃ ἐπι γρόσια σχεδὸν δκτὸ χιλιάδας. ὅθεν διὰ νὰ | μὴ ἀδικηθῶμεν καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ συνεννοηθῆτε μετὰ | τοῦ ἀγίου Λάμπης πρὸς τὸν δποῖον δότε τὸν σταυρὸν | ἐσφαγισμένον [.], ἀν δὲν δύγασθε νὰ τὸν πωλή | σητε αὐτόθι [διὰ νὰ μᾶς] τὸν στείλῃ, καὶ ἐκ τῶν [δυσανάγνωστον] | δων του, καὶ ἐξ [αὐτοῦ] τοῦ σταυροῦ νὰ δξιοφληθῇ τὸ χρέος αὐτό, | διὰ νὰ μὴ ἔχῃ βάρος εἰς τὴν ψυχήν του ὁ ἀείμυρηστος. ταῦ | τα εὐχετικῶς, εἴητε δὲ ὑγιαίνουσαι ἐν εὐημερίᾳ.

*τῇ λα αὐγούστου ἀωμ
δ Ἡρακλείας Διονύσιος ἐν χ(ριστ)ῷ εὐχέτης*

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

¹⁾ Ὁχι τοῦ Νικομηδείας, ὡς ἐκ παραδρομῆς ὁ Ζακυνθηνός, ἔ. ἀ. Βλ. καὶ τὴν ἐφ' ισπανικοῦ κηροῦ σφραγίδα.

107

Ἐπιστολὴ τοῦ Λιονυσίου, γραμματέως τοῦ Μητροπολίτου Νικομηδείας, πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον Χερρονήσου Μελέτιον, ὑποσχομένη ἔξυπηρέτησιν καὶ εὐχαριστοῦσα διὰ τὸ ἀποσταλὲν δῶρον. (Ιούλιος 1845) ¹.

Ἄριθ. Χειρ. Μ. Η. 157. Ἐπὶ διφύλλου κοινοῦ χάρτου, διαστ. $0,20 \times 0,29$ μ. Τὸ κείμενον ἐπὶ τῆς πρώτης σελίδος. Τὸ ὑστερόγραφον λοξῶς ἀριστερά. Ἐπὶ τῆς δπισθίας σελίδος: «*Τῷ Πανιερωτάτῳ καὶ ἐν Χ(ριστ)ῷ σεβα-*

σμιοποθήτω μοι ἄγιῳ Χερρονήσου Κ(υρί)ῷ κ(υρί)ῷ Μελετίῳ. Προσκυνητῶς: Σφραγίς ἐπ' ἐρυθροῦ Ἰσπανικοῦ κηροῦ μὲ ἐπιγραφὴν «Διογύσιος 1840» ὑπὸ μήνην, σταυρὸν καὶ ἀστέρα. Κατάστασις διατηρήσεως καλή.

τὴν πανιερότητά της ὡς εἰκὼς προσκυνῶ

διὰ τοῦ κυρίου Καστρογιανάκι ἔλαβον εὐχαρίστως τὸ εὐχετικόν της, ἔχάρη | πρωτίστως καταμαθὼν τὴν ἀγαθήν της ὑγιείαν, εἶδον ἐπομέ νως τὴν πρὸς | ἐμὲ καλήν της διάθεσιν τὸ νὰ μὲ ὑποχρεώσῃ διὰ τινὸς προσφορᾶς | ἢν ἔλαβον παρὰ τοῦ δηθέντος κ(υρί)ου Καστρογιανάκι, καὶ εὐχαριστηθεὶς τὰ | μέγιστα ὑπόσχομαι καὶ αὖθις διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας της, ὅτι θέλω διατῇ | ωήσῃ πρὸς αὐτὴν πᾶσαν ἐμπιστοσύνην νὰ ἐνεργῶ προθύμως | ὅσα ἥθελεν ἀναφέρῃ, ἀπέδωκα τὸ πρὸς τὴν παναγιότητά | τον γράμμα της, δμοίως καὶ τὰ σεβάσματά της, λέγων, ὅτι εἶναι | εἰς χεῖρας μου καὶ τὸ σταλὲν σαποῦνι, τὸ δποῖον εἰσέπι δὲν ἔλαβον. | ἀπὸ τῆς ἐσωκλείστου δὲ πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς πληροφορεῖται ἡ | ἀγάπη της πόσον τὴν ἐσύστησα εἰς τὴν παναγιότητά του, καθὼς | καὶ ἀπὸ τοῦ ἐσωκλείστου γράμματος τοῦ Γέροντος, πληροφορεῖται τὴν | εὔνοιαν καὶ ἀγάπην τῆς Σεβασμιότητός του. εἶναι περιττὸν νὰ | ἐπαναλαμβάνω καὶ αὖθις, ὅτι τὴν σέβομαι, καὶ ὅτι εἴμι ἴδικός της | καὶ ὅτι ἀγαπῶ νὰ τὴν δουλεύω πιστός, διὰ ταῦτα πάντα γινώ | σκει μετὰ βεβαιότητος, ἀς μὴ λείπῃ λοιπὸν νὰ μοι συχνο | γράφῃ καὶ νά με διατάτῃ εἰς ὅσα μὲ ἐγκρίνει, καὶ προπάντων | νά με χαροποιῇ τὴν ἀγαθήν της ὑγιείαν, καὶ ταῦτα | ἐν τοπούτῳ.

αωμε 'Ιουλίου 19η

“Ολος πρόθυμος τῶν δρισμῶν της
δ τοῦ Σεβαστοῦ Γ. Νικομηδ. γραμματεὺς
Διογύσιος

πρέπει νὰ βιάσῃ τὸν ἄγιον Κρήτης νὰ στείλῃ | τὰς αὐλικὰς δμολογίας τῆς ἐπαρχίας της | ἐπειδὴ δὲν ἥμπορῶ πλέον νὰ ησυχάσω | ἀπὸ τοὺς ἐφόρους.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

1) Ἡ ἐπιστολὴ φέρει χρονολογίαν 1845 καὶ ὅχι 1841 ὡς παρὰ Ζαχυθῆν^{νῷ}, ἔ. ἀ.

108

Ἐπιστολὴ ὑπογραφομένη Αὐξεντίου πρὸς τὸν Ἐπίσκοπος Χερρονήσου Μελέτιον, σχετικὴ μὲ οἰκονομικοὺς διακανονισμούς. (Ιανουάριος 1848).

Ἄριθ. Χειρ. Μ. Η. 114. Ἐπὶ διφύλλου κοινοῦ λεπτοῦ χάρτου, διαστ. 0,21 × 0,27 μ. Τὸ κείμενον ἐπὶ τῶν δύο πρώτων σελίδων. Ἐπὶ τῆς ὁπισθίας:

«Τῷ Πανιερωτάτῳ καὶ ἐν χριστῷ μοι Σεβαστῷ ἀγίῳ Χεροθενήσου κυρίῳ Μελετίῳ δουλικῶς». Κατάοιασις διατηρήσεως καλή.

τὴν Πανιερότητά της εὐλαβῶς προσκυνῶ

ἡ τῷ ἀπὸ αἷς τοῦ παρελθόντος εὐχετικόν της ἐδε | ξάμην περιχαρῶς καὶ ἐπὶ τῇ δι' αὐτοῦ πληρῷ | φρούρᾳ τῆς πανιέρου μοι ἀγαθῆς ὑγείας αὐτῆς ἥ | σύνην ἀμέτρως· εἶδον ἐνδιαθέτως καὶ τὰς ὑπὲρ | ἐμοῦ εὐνοηκὰς ἐκφράσεις της, καὶ δος πρὸς τὸν Σε | βασιὸν Γέροντά μου ἐσημείωσε καλοθελήσασα καὶ εὺ | γραμμοῦ. ἐν τούτοις εἶδον εὐχαρίστως δι' ἀδείας | τοῦ κυριαρχοῦ πληρῶς | καταβᾶσα εἰς ἡράκλειον ἐσυμβίβασε τὰς ὑποθέσεις της, ὡς καὶ ὁ ἅγιος ἀρκαδίας | καὶ δι' ὁ κύριος καστρινογιαννάκης ὑπαγορευόμε | νος ἀπὸ τὸ τίμιον τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ὑποχρεώθη | νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ χρήματά σας κ.τ.λ. ἀλλὰ δὲν | ἐπρεπε νὰ ἀνεχθῇ ὥστε νὰ ζησιαθῆτε τὸν τόκους | ἀδίκως, ἐν ὃ τὰ χρήματά σας ἐκυκλοφόρουν εἰς | τὰ ἔργα του καὶ πρέπει νὰ σᾶς δικαιώσῃ. ἔλα | βον καὶ τὴν δύοίαν μοὶ περιέκλειε συναλλαγμα | τικὴν τῶν ἔξι χιλιάδων γροσίων, ἀπὸ τὴν Τιμιότητά | της ἐκδοθεῖσαν, καὶ εἰς βάρος τοῦ ἐνταῦθα ἀν | τωνίου σακελλαρίδου, ἀλλὰ πάλιν ἀπηγγέλθη περιπλοκὴ ὡς ὁ Σεβ: ἡμῶν ἐν ἐκτάπει τῇ γράφει | ἐνεκα ληψοδοσιακῶν διενέξεών των, καὶ εἴναι συμ | φερότερον τοῦ λοιποῦ τὰ ἐμβάσματά σας διὰ δύο | μανῶν νὰ γίνωνται, διότι οἱ ἡμέτεροι ἔφαγον τὴν | ἐντοπὴν μὲ τὸ χουλιάρη. ἡ πολίτζα ἐδόθη εἰς | τὸ προτέστον τῆς μὴ παραδοχῆς κατὰ τὴν τάξιν | καὶ ἐπεται νὰ γίνῃ καὶ ἐτερον τῆς μὴ πληρωμῆς | διὰ τὴν ἀσφάλειαν, καὶ ἄς ζητήσῃ ἀπὸ τὸν φίλον | τὰ χρήματά της μὲ τὸν τόκους των. προλαβόντως | ἐλήφθησαν τὰ προσταλέντα τυρία μόνον 10 κεφάλια | καὶ μία στάμνα μέλι, τὰ δὲ ἄλλα ἀδηλον ποῦ | περιεπλέγθησαν. ὁ ἴσολογισμός της ἀκολούθως | ἀποστέλλεται. ἐμβάσματα δταν εὐκολύνεται ἄς κά | μη, ἥ μετὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ ἴσολογισμοῦ ὡς ἐγκρίνει. | νεώτερα δὲν ἔχομεν. ἐν τοσούτῳ ἐπευχόμενος αὐ | τῇ αἰσίαν τὴν εἰσοδον τοῦ νέου ἔτους, καὶ τὴν ἐ | πίτευξιν τῶν ὡν ἐφέται σωτιριωδῶν ἀγαθῶν | καὶ ἐπικαλούμενος τὰς πατρικὰς εὐχάς της μένω | τῆς πανιερότητός της

Προθυμότατος δοῦλος

*τῇ γῇ Ἱανοναρίου, αωμῆφ
τὸν γραμματικόν της κύριον στέφανον ἀσπάζομαι ἀδελφικῶς.*

λόγῳ τῆς κατὰ αὐτοῦ συκοφαντικῆς καταφορᾶς τοῦ τύπου. (Ίανουάριος, 1860).

*Αριθ. Χειρ. Μ. Η. 170. Ἐπὶ μεγάλου φύλλου χονδροῦ χάρτου, διαστ. $0,75 \times 0,53$ μ. μὲ νδατίνας γραμμὰς καὶ σημεῖα (ήμισέλινον μὲ πρόσωπον, θυρεὸν μὲ ἀετὸν ἔκτεινόμενον καὶ στοιχεῖα *T S C*). Τὸ κείμενον καταλαμβάνει τὸ ἄνω ἥμισυ τοῦ χάρτου. Αἱ ὑπογραφαί, εἰς πέντε στήλας, τὸ κάτω ἥμισυ ἡ θεώρησις τῆς ἀκριβείας τοῦ ἀντιγράφου λοξῶς εἰς τὴν δεξιὰν κάτω γωνίαν. Μικρὸς τύπος σφραγίδος διὰ μελάνης. *Οπισθεν ἄγραφον. Κατάστασις διατηρήσεως καλή.

Τὴν Ὑμετέραν Προσκυνητὴν ἥμῶν Αὐτῆς Παναγιότητα μετὰ τῆς περὶ Αὐτὴν Ἱερᾶς Χορείας τῶν Ἅγίων Ἀρχιερέων | ταπεινῶς προσκυνοῦμεν !!!

*Ο περιπόθητος καὶ λίαν ἥμīν ἀγαπητὸς καὶ περισπούδαστος Μητροπολίτης Κανονικὸς καὶ Πνευματικὸς ἥμῶν Πατήρ, ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐπάτησε τὸ ἔδαφος τῆς ἀ | γαπητῆς ἥμῶν Πατρίδος Κρήτης δὲν ἔλειψε τῷ ὅντι ἀκαμάτῳ ζήλῳ Πατρικῷ, ἵνα καταδείξῃ μέχρι σήμερον λόγῳ τε καὶ ἔργῳ πᾶσαν σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν, ὑπέρ τε τῆς ψυχικῆς καὶ σωματικῆς σωτηρίας ἥμῶν τε τῶν εὐσεβάστως ὑποφαινομένων καὶ τῶν λοιπῶν κατοίκων τῆς Νήσου, ἀπολαβόντων τὰ Προνόμια, ὅσα ἡ Α. Α. Μεγαλειότης, ὁ φιλόλαος ἥμῶν Αὐτοκράτωρ Σουλή | τὰν Ἀπτοὺλ Μετσότ Χάν !!! ἐφένδης μας ἀφειδῶς ἐπιδαιγμιλεύει τῷ Κράτει Αὐτοῦ: οὐδόλως ἥμέλησε τῆς ἐπ' ἐκκλησίας Χριστιανικῆς ὁρθοδόξου Διδασκαλίας, ὑπέρ τῆς δροθοτομή | σεως τοῦ δροθοδόξου Χριστιανικοῦ πληρώματος: οὐδ' ὥκνησε τετράκις εἰς Χανία ἐν ταῖς δυσχερεστέραις τοῦ τόπου περιστάσεσιν ἀπελθεῖν προθύμως καὶ καθόλου εἰπεῖν δὲν ἔλειψεν, ἵνα | πράξῃ προθύμως πᾶν ὅ,τι Ἀρχιερεύς, "Οσιος, "Ακακος καὶ ἀμίαντος δύναται, ὑπέρ τοῦ πνευματικοῦ ποιμνίου του· ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ μὲ μεγίστην ψυχικὴν ἥμῶν λύπην παρατηροῦμεν, ὅτι | τινὲς δλίγιστοι ἐκ τῆς Νήσου κάτοικοι οὐχὶ καλῶν προθέσεων, οὐδ' ἀγαθῆς διανοίας οὐ μόνον πρό τινος ἀνοήτως καὶ κακοβούλως ἥρξαντο καταφέρεσθαι τοῦ ἀγαθοῦ ἥμῶν τούτου Ποι | μενάρχου καὶ πνευματικοῦ Πατρός, καὶ ἐκ τῆς δλιγωρίας τῶν εὖ φρονούντων διελούμενοι προέβησαν μέχρι βαθμοῦ, τοῦ νὰ ἐκδώσουν διὰ τοῦ ἐλευθέρου Τύπου μυρίας ὅσας συκοφαντίας | καὶ δλως ἀνύπαρκτα, ἀποκυήματα μόνον τῆς κακοβούλου διανοίας, καὶ τῶν Ἐθνοβλαβῶν φρονημάτων τῶν δλιγίστων τούτων ταραξιῶν. Τοιαῦται πράξεις ἀναμφιβόλως ἐνεθάρ | ρυναν καὶ ἐξηπάτησαν τοὺς ἀπλούστερους καὶ ἐν μέρει συνέτειναν εἰς τὸ καινοφανὲς συμβάν τῇ πολυπαθῇ ἥμῶν Πατρίδι, τὴν νομισθεῖσαν ἀλλαγὴν Δόγματος ἀπὸ τοῦ Ἀνατολικοῦ εἰς τὸ Δυτικὸν | ὅπερ οὐ μικρὰν

λύπην καὶ ἀθυμίαν παντὶ τῷ Ὁρθοδόξῳ πληρώματι προνξένησε καὶ μᾶμον δχι δλίγον τῇ πολυπαθῇ ἡμῶν Πατρίδι προσῆψε, κατελύπησε δὲ καιρίως καὶ τὴν | χριστιανικωτάτην καὶ ἀγαθωτάτην ψυχὴν τοῦ Σεβαστοῦ ἡμῶν Ἀρχιερέως ἀδίκως κατηγορηθέντος ἐν ταῖς ἐφημερίσιν ὡς ἀφορμῆς καὶ αἰτίας γενομένου εἰς τὸ Ἐθνοφθόρον τοῦτο κί | νημα καὶ δλιγωρήσαντα τούτου. Ἐνῷ διολογοῦμεν δτι ἡ Πανιερότης του, ὡς καλὸς Ποιμὴν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τιθέμενος ὑπὲρ τῶν λογικῶν αὐτοῦ προβάτων, ἄμα τῷ δυσαρέστῳ ἀ | κούσματι τούτῳ ἐκ Χανίων, χωρὶς ὄνδε στιγμὴν τὰ παρέλθη καὶ χειμῶνος καὶ δδοιπορίας καὶ κόπου καταφρονήσας ἔτρεξεν, δπου τὸ κακὸν καὶ φθοροποιὸν μίασμα εἶχεν ἀρχίσει | καὶ κατέβαλε πᾶν τὸ ἐνὸν αὐτῷ πρὸς περιστολὴν τούτου. Ταύτας τὰς ἀληθείας Παναγιώτατε !!! καὶ Ἱερὰ χορεία τῶν Ἅγίων Ἀρχιερέων, πρὸ δφθαλιῶν ἡμεῖς οἱ ταπεινοὶ ἔχοντες | καὶ κατὰ πάντα τρόπον διατελοῦντες εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὸν ἀγαθόν, ἥπιον καὶ ἀφιλοκερδῆ τρόπον τῆς Πανιερότητός του, ἥδη δὲ πληροφορούμενοι, διι ἡ Πανιερότης του, ἐν ἀ | γνοίᾳ ἡμῶν ἔγραψε πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν αἰτούμενος ἐπανειλιμμένως τὴν ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς Κρήτης παραίησίν του, σπεύδομεν, ἵνα, διὰ τῆς ταπεινῆς ἡμῶν ταύτης καθυποβάλλοντες | τὴν γενικήν, ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιποιμένος ἡμῶν εὐχαρίστησιν, παρακαλέσωμεν τὴν Προστάτιδα καὶ Μητέρα ἡμῶν Ἅγιαν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν, δπως μὴ στερήσῃ ἡμᾶς | τοῦ ἀγαθοῦ Ἀρχιερέως, τοῦ οὐ μόνον παρ’ ἡμῶν τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Ἡρακλείου, ἀλλὰ καὶ παρ’ ὅλων τῶν Ἐπαρχιῶν τῆς Νήσου ποθουμένον καὶ τῶν κατοίκων ἐπιθυμούντων τὴν | μέχοι γήρους βαθυτάτου διαμονήν του ἐπὶ τοῦ Θεοσάστου τούτου Θρόνου τῆς Κρήτης, αἴτινες ἀμα μάθωσι τὴν λυπηρὰν ταύτην εἰδησιν τῆς αἰτήσεως τῆς ἐκ τοῦ θρόνου ἐκουσίου παραι | τήσεώς του, ἥτις παρ’ ἡμῶν μόνον σήμερον ὑπάρχει γνωστή, θέλουν κινηθῆ ὑπὲρ τῆς Πανιερότητός του καὶ ἐμποδίσουν τὴν ἀναχώρησίν του. Διὸ καὶ διαβεβαιοῦμεν τῇ Y. Παναγιό | τητα, δτι πᾶσα πρᾶξις γενομένη διὰ τὴν αἴτησιν τῆς Πανιερότητός του θεωρηθήσεται μὲ δχι εὐχάριστον δμμα ἀπὸ μέρους τῶν κατοίκων. Ἐν τούτοις πεποιθότες, δτι ἡ ταπει | νὴ ἡμῶν παράκλησις αὗτη οὖσα ἀπόδροια καθαρᾶς ἀληθείας θεωρηθήσεται τοιαύτη καὶ ἀπὸ μέρους τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀποδεχθήσεται παρ’ Αὐτῆς, δι’ αἰσίου κατὰ τὴν ἔφεσιν | ἡμῶν ἀποτελέσματος ὑποδιατελοῦμεν εὐσεβάστως.

Ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτῃ τῇ 25 Ιανουαρίου 1860 ἔξικοστῷ ἡμέραν δευτέρᾳ τῆς ἔβδομαδος.

Τῆς Ὅμετέρας Προσκυνητῆς ἡμῶν Αὐτῆς Παναγιότητος σὺν τῇ περὶ Αὐτὴν Ἱερᾷ χορείᾳ τῶν Ἅγίων Ἀρχιερέων.

Ταπεινότατοι καὶ Προσθυμότατοι,

1η σειρά

Θεόδωρος Κουταγιωτάκης
 'Αποστόλης Χαιρέτης
 Γεώργιος Χαιρέτης
 'Αντώνιος Πειραντωράκης
M. Βαροῦχας
A. Σ. Καραμιχαλάκης
M. Ρουκουνάκης
M. Καστοριογιαννάκης
Σ. Λιναρδάκης
Ζαχαρίας Σπυριδάκης
Γ. Νικολαΐδης
Σ. Σιββάκης
'Ιωάννης Πετράκης
Μανουήλ Κουλάκης
Πολυχρόνης Ζωβιλάκης
Γεώργιος Σφακιαράκης
'Ιωάννης 'Ελευθεράκης
Γεώργιος Νηριανὸς
'Ιωάννης Γιανναδάκης
Γεώργιος Ζωνιαράκης
Δημήτριος 'Απιγαδάκης
Γεώργιος Νιωτάκης
Ζαχαρίας Κοντόκαλος
Δράκος Κοπιδάκης

Μιχαὴλ Καββεζάκης
Νικόλαος Χαριτάκης
Μανόλης Καρδάκης
Σπυρίδων Νιεμονιζάκης
Μανουήλ Καλεμικιαράκης
Γεώργιος 'Αρωγιαράκης
Μιχαὴλ Τοικάκης
K. N. 'Αργυράκης
Σταματάκης Ράπτης
Γεώργιος Λασιθιοτάκης
'Ιωάννης Παππαδάκης
'Ιωάννης 'Ανεμογιαννάκης
'Ηρακλῆς Γιαννακάκης
'Ηλίας Μανταλεράκης
Γεώργιος Πιγίνας
'Ιωάννης 'Ιεραπετρίτης
Μανουήλ Παναγιωτάκης
Γεώργιος Θαλασσινὸς
'Αντων. Παππαδάκης
Γ. Λαβλάκης
'Ιωάννης Λάπης
Σταῦρος Γ. 'Ωρολογᾶς
'Αδαμάκης Τζιλεγγίρης

2α σειρά

'Ανδρέας Μωρονιανάκης
Δημήτριος K. Βερεφουδάκης
Μιχαὴλ 'Αλεξίου
Βασίλειος Χανιώτης
Xη 'Ιωάννης Σωμαράκης
'Ιωάννης Μακρῆς
Ζαχαρένιος Σγουράφος
Δημήτριος Σερμπετζάκης
Νικόλαος Καρακατζάνης
'Αναγνώστης Χενουράκης
Ζαχάριας Ζωγραφάκης
Γεώργιος Μανδοπούλης

Xη Μαν. Παπαδάκης
Μιχ. Αὐγουστάκης
Δημήτριος Δεμιορτζάκης
Μαιθαῖος Τρεβιζάκης
'Αντώνιος Κρασάκης
Xη 'Ιωαν. Φουρνιοτάκης
Μανουήλ Δασκαλάκης
Γεώργιος Στεφανάκης
'Αντώνιος Παππαδάκης
Μανουήλ Λουτρακιανάκης
Νικόλις Καραντινὸς
Γεώργιος Κρεβατζάκης

*Μανολίδος Σαρχιανός
Νικόλαος Μαρκίδης
Γεώργιος Πετσαλάκης
Γεώργιος Μακρύς
Μανολίδος Τζικάρης
'Αντώνιος Δάνδολος
Γεώργιος Κολυβάκης
Γεώργιος Κολυβάκης
Ζαχαρίας Τζωρτζάκης
Κωνσταντίνος Μανουσάκης
Γεώργιος Τζιτζιδάκης
Γεώργιος Χοχλιδάκης
Βασίλειος Μεϊμάρης*

*Μανουήλ Βασιλείου
Μανουήλ Χη 'Ελευθεριάδης
Νικόλαος Μαράκης
'Ιωάννης Χρυσούλακης
Χαράλαμπος 'Ιακωβίδης
Ζαχαριάς Κορτέσης
Κωνσταν. Σωμαράκης
Γ. Πολυχρονίδης
Μανουήλ Καζανιζῆς
Γεωργ. Ν. Διαληγᾶς
Μανολάκης Μιλιαρᾶς
Χη Ζωγράφος Σέριος*

3η σειρά

*Μιχ. 'Αρχανιώτης
'Αδάμ Τζονανάκης
Μιχ. Μαρουσάκης
Κωνσταν. Χρυσούλακης
Κωνστ. Παππαδάκης
Μιχ. Χρυσούλακης
Κωνσταντίνος Μοσχονᾶς
Μανουήλ (κενόν)
Χη 'Αλεξαν. Ζουριδάκης
'Αντων. Τζερανάκης
Γεώργιος Παππαδάκης
'Αντώνιος Χατζιδάκης
'Αναγν. Καλεμικιεράκης
Σπυρίδων Τρυφιζάκης
'Ιωάννης Ν. Δρακούλακης
Κωνστ. Μεϊμαράκης
Μανουήλ Νιδάκης
'Αντώνιος Δερμισάκης
Δημήτρ. Μανδάκης
Γεώργιος Μακριδάκης
Μανουήλ Σεμερτζάκης
Γιάννης Χερσονησότης
Μιχ. Μαραγκός
Μύρων Μαραγκάκης
Μιχαήλ Κτίστης*

*Δημήτριος Χερσονησότης
Νικολ. Μαραγκάκης
Γεωργ. Φορτετζανός
Κωνσταν. Καπνιστάκης
Κυριάκος Μπακάλης
Κωνσταν. Μαραγκός
Γεώργις Σαπουντζάκης
'Ιωάννης Κτίστης
Γρηγόριος Βογιατζάκης
Λεωνίδας Μεραμπελιώτης
Μιχ. Μεραμπελιώτης
Γεώργιος 'Αρβανιτόπουλος
Ν. Μαυράκης
Κωνστ. Παππαδάκης
Παντελεήμων Βασσάλος
Ν. Λαμπρίδης
Μαραγκός Μᾶρκος
'Ιωαν. Σκουλλούδης
Κωνσταν. Κτίστης
'Ιωαν. Βάσσαλος
Χη Δ. 'Ιεραπετρίτης
Γεωργ. Ξυλούρης
Κωνσταν. Νικολετάκης
Γεωργ. 'Αρχανιώτακης*

4η σειρά

*Χη Μητρᾶς Βογιατζάκης
Μιχαήλ Λαρετζάκης
Μανουήλ Ζωγράφος
Ίωάννης Φουρναράκης
Μανωλῆς Μανούσου
Γιάννης Ὁρφανὸς
Νικολ. Μιχελόπουλος
Βλάσιος Δ. Βλαστοῦ
Παπᾶ Μανουὴλ Κλόντζας
Ν. Μ. Καστρινογιαννάκης
Ἐλευθέριος Παπούτζας
Μιχ. Ε. Πενταλευράκης
Γεώργιος Μιγάδης
Ἀνδρέας Μιγάδης
Κωνστ. Σπηλιανάκης
Ν. Ἀρχανιωτάκης
Γ. Ἀνδρουλάκης
Γ. Κοκινάκης
Μαν. Καρανικολάκης
Παναγιώτης Παππατζαράκης
Σπυρίδων Ζερβουδάκης
Ίωαν. Νικολαΐδης
Καπετάν. Ἡλίας*

*Μανουὴλ Βλαστὸς
Διαμαντῆς Περούλιὸς
Νικόλαος Περούλιὸς
Μανουὴλ Γεώργιος Παππαδάκης
Ἀνδρέας Σταματάκης
Ίωάννης Φουρναράκης
Νικόλαος Παππαδάκης
Γεώργιος Σαριδάκης
Χατζῆ Σπιταλιοράκης
Μαρόλης Πεδιαδίτης
Ίωάννης Παππαζαχαριάδης
Ἀντώνιος Διαλεκτάκης
Γεώργιος Ἀνερράψης
Ίωάννης Καρέλης
Ίωαν. Κολοκοτρώνη
Ίωαν. Σιββάκης
Ἀπόστολος Χρυσοφός
Παναγ. Κονταξῆς
Μιχ. Ζαφιράκης
Γεώργιος Αὐγονοστάκης
Σπυρίδων Σαριδάκης
Νικόλαος Περισυνάκης
Μιχ. Μαραγκὸς*

5η σειρά

*Μάρκος Περιοκλάκης
Γεώργιος Καρυδάκης
Κωνστ. Σερπετῆς
Μιχ. Παππαδάκης
Γρηγόριος Γ. Τοαγανάκης
Σπυρίδων Μαραγκὸς
Ίωαν. Γ. Ἀγαπάκης
Σταυρῆς Λιναρδάκης
Χαρίλαος Παναγιωτάκης
Μανουὴλ Λευθεράκης
Μανουὴλ Κονταξάκης
Μανουὴλ Καζανιζάκης
Ἀναγνώστης Σφακιανάκης*

*Μανουὴλ Δασκαλάκης
Μιχ. Δασκαλάκης
Ίωαν. Κουρονισάκης
Ίωαν. Βαρβαριανὸς
Γεώργιος Ἰατράκης
Γεώργιος Γιαννιδάκης
Γεώργιος Καρπαθιοτάκης
Γεώργιος Καρπαθιοτάκης
Γεωργ. Καββαλίνης
Γιακούμης Μαραγκὸς
Δημ. Μηναδάκης
Μιχ. Καταλαγαριανὸς
Ίωάννης Πετράκης*

'Ιωαν. Παππαδάκης
 'Ιωαν. Μεταξᾶς
 Δαβὶδ Πασχάλης
 Στεφ. Γ. Νικολαΐδης

Κωνστ. Φασουλᾶς
 Μιχ. Ἀνεμογιαννάκης
 Γεωρ. Ἀντων. Φιλιππάκης

Διὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀντιγραφῆς

'Ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης τῇ 16 φεντοναρίου 1860 ἐξηκοστῷ

'Ἡ Δημογεροντία Ἡρακλείου
 Θεοδοράκις Γεωργιάδης
 Ἀντώνιος Πετραντωνάκης
 Γεώργιος Χαιρέτης
 Ἀπόστολος Χαιρέτης
 Ὁ Γραμματεὺς
 Ἀντ. Βουμβουλάκης

(Τ. Σ. Δημογεροντίας Ἡρακλείου)

110

Πρόσκλησις ἀποσταλεῖσα ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως
 Κυρίλλου πρὸς τὸν Στέφανον Νικολαΐδην¹, ἵνα προσέλθῃ εἰς ἔκ-
 τακτον συνέλευσιν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα διὰ τὴν πρότασιν ἐπ' ἐκλο-
 γῆ Πατριάρχου τῆς Ὑψ. Πύλης. (Ἰούνιος 1860).

'Ἄρ. Χειρ. Μ. Η. 122. Ἐπὶ μακροῦ καὶ στενοῦ φύλλου κοινοῦ χάρτου
 διστ. $0,35 \times 0,11$ μ. Τὸ κείμενον ἐπὶ τῆς πρώτης σελίδος. Ἐπὶ τῆς ὁπι-
 σθίας: «Τῷ Τιμιωτάτῳ καὶ ἡμετέρῳ κατὰ κύριον νῦν ἀγαπητῷ, ... φίῳ)
 Στεφάνῳ Νικολαΐδῃ ἀντιπροσώπῳ Κρήτης. Εὐχετικῶς». Πλαγίως: «Κατε-
 πεῖγον». Σφραγίς ἐφ' Ἰσπανικοῦ ἐρυθροῦ κηροῦ μὲ τὸν θυρεὸν τοῦ Πα-
 τριαρχείου καὶ τὰ στοιχεῖα ΚΡ ΛΣ ΠΤΡ ΚΣΤ (Κύριλλος Πατριάρχης
 Κωνσταντινουπόλεως). Κατάστασις διατηρήσεως καλή.

† Κύριλλος ἐλέω θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας
 Ράμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης

† Τιμιώτατε καὶ ἡμέτερε κατὰ πν(εῦμα) νῦν | ἀγαπητὲ κύρος : Στέ-
 φανε Νικολαΐδην¹ | ἀντιπρόσωπε Κρήτης· τὴν περιπόθη | τον ἡμῖν τι-
 μότητά της ἐκ ψυχῆς εὖ | χόμενοι εὐλογοῦμεν πατρικῶς· Διε | μηνύ-
 θημεν παρὰ τοῦ ἐξοχωτάτου ὑπουρῷ | γοῦ τῶν ἐξωτερικῶν, ἵνα προσκα-
 λέσω | μεν μόνα τὰ μέλη τῆς ἐθνοσυνελεύ | σεως, δπως συνελθόντα ἐν
 τοῖς πα | τριαρχείοις συσκεφθῶσι περὶ τῆς ἐ | πὶ ἐκλογῆ πατριάρχου
 προτάσεως τῆς | ὑψηλῆς πύλης, καὶ ἀποφασίσωσι πε | ρὶ αὐτῆς δσον
 τάχος· δι' δ καὶ σπεύδο | μεν διὰ τοῦ παρόντος νὰ προτρέψω | μεν
 αὐτῇ, δπως λαβοῦσα τὸν κόπον | ἐλθῃ σήμερον εἰς τὰ Πατριαρχεῖα
 πε | ρὶ τὴν πέμπτην ὥραν, καὶ συσκεφθεῖ | σα μετὰ τῶν λοιπῶν μελῶν
ΚΡΗΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΣΤ.

συνταποφα | σίση περὶ τῆς εἰδοημένης προτάσεως ως | κατεπειγούσης·
εἶεν δὲ τὰ ἔτη αὐτῆς θεό | θεν δτι πλεῖστα ὑγιεινὰ καὶ παρευδαίμορα.

1860 'Ιουνίου 1

'Ο Κωνσταντινούπολεως ἐν χριστῷ εὐχέτης

Y. Γ. ἀναβάλλεται ἡ Συνέλευσις διὰ τὴν | αὔριον τῷ Σαββάτῳ
περὶ τὰς τέσσαρας | ὥρας τουρκιστὶ¹⁾
δ αὐτός.

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ι Σ

1) Βιογραφίαν τοῦ Στεφάνου Νικολαΐδου βλ. «Κρητικὰ Χρονικὰ» Γ' σ. 297.

ΤΟ ΛΑΜΠΗΣ ΚΑΙ ΣΦΑΚΙΩΝ
ΕΥΜΕΝΙΟΣ ΦΑΝΟΥΡΑΚΗΣ